

Na jugu Republike Srpske, u niskoj Hercegovini ili, kako se jos naziva ovaj prostor, u hercegovačkim Huminama, sa obe strane rijeke Trebišnjice, u podnožju krečnjačkog i ogoljelih Leotara nalazi se Trebinje gradsko naselje jedinstvenih kulturnih, urbanih i privrednih odlika. Prema popisu iz 1981.godine, na opštinskom području živjelo je 30 271 stanovnika, a u gradskom naselju 17 123 stanovnika.

Ovaj grad ima razvijene brojne uslužne funkcije: zdravstvene, kulturne, obrazovne, sportske,

kao i privredni potencijale-industriju, energetiku, agrar (sa svim obilježjima perimediterana), turizam...itd. Privredni razvoj samog grada. obustavljen je tokom minolog rata (1992 - 1995), mada se vremenom uspješno počinje vraćati na mjesto vodeće uloge u istočnoj Hercegovini, a i šire. Poljoprivredni rejon je veoma razvijen, naročito kulture duvana, vinogradarstva i žitarstva. Nedaleko od Grančareva podignuta je velika lučna betonska brana, visoka 123 m, sa hidroelektranom "Trebinje", a uzvodno akumulacioni bazen sa vještačkim jezerom površine 28,8 kilometara kvadratnih (sama Trebišnjica duga je oko 100 km).

KULTURA

Najstarije ljudske naseobine u Trebinjskom kraju potiču iz dubokog paleolita. Arheolozi su registrovali kulturne slojeve starije od 40 000 godina. Posebno je zanimljivo to što kulturni kontinuitet na ovom području nije prekidan do današnjih dana. Uz paleolitske lokalitete, brojna su i nalazišta iz doba neolita i mlađih civilizacijsko-kulturnih perioda. U antičkom periodu, ovaj dio Hercegovine, naseljen ilirima, bio je izložen uticajima različitih naroda, posebno Grka i Rimljana.

Najznačajnije promjene u doba rimskog carstva: Istočna Hercegovina dobija gustu mrežu puteva, koji su spajali dubrovačko primorje sa unutrašnjošću; Sagrađen veći broj komunalnih objekata, spomenika kulture i prvih gradskih jezgara. Početkom VII vijeka oblast Hercegovine naseljavaju Srbi (odnosno Sloveni) koji zatiču ostatke romanskog stanovništva. Nastaju prve

ranofeudalne cjeline. Kroz X vijek humski i trebinjski (travunski) krajevi postaju manje više nezavisni. U XI vijeku stvorena je velika kneževina koja je obuhvatala Travuniju, Hum i Neretvljanski kraj. Tokom XII vijeka krajevi istočne Hercegovine pali su pod vizantijsku vlast, da bi je u istom vijeku smijenila Ugarska. Početkom XIII vijeka trebinjski i humski krajevi ušli su u sastav srpskog kraljevstva-nemanjićke države. U XV vijeku dolazi do raspada srpskog kraljevstva, samim tim i istočne Hercegovine. Istog stoljeća Stjepan Vukčić stvara državu, kojom je sam vladao, i koja je kratko trajala. 1466. pada pod tursku vlast, ali je Stjepan ne priznaje. 1479. godine Stjepan priznaje tursku vlast, a njegova država postaje sandžak u bosanskom vilajetu. XVIII-prva polovina, nastaje grad po imenu Ban-vir, koji je bio opasan vodom rijeke Trebišnjice. Kanal je postojao sve do 1910. kada je bio djelimično zasut, a konačno je nestao 1932. godine.

Drugi dio historijata bilježi značajne promjene do II svjetskog rata. Tekst obuhvata podatke koji nemaju sveopšti karakter, ali imaju značaj za sam grad. 1711. godine formiraju se organizovana naselja sa kućama i dućanima oko najstarijih dijelova grada. 1878-1914. tokom austro-ugarskog perioda Trebinje se razvija znatno brže...Grad dobija: poštu, kotarsku i vojnu bolnicu, savremenije ceste koje zamjenjuju karavanske puteve, škole osnovne i prvu trgovačku, katastarsku službu, sudove, zatvore...Nakon završetka I svjetskog rata, Trebinje se razvija u okviru Kraljevine SHS, a potom 1929. godine u okviru Kraljevine Jugoslavije. Prema podacima iz 1931. godine trebinjska opština imala je oko 23 000 stanovnika (po popisu iz 1989 Trebinje ima 36 000 stanovnika). Nakon II svjetskog rata nastupa brz proces industrijalizacije, povećanje broja stanovništva i širenja teritorije grada. Nakon građanskog rata u bivšoj Jugoslovenskoj republici BiH (1990-1995) Trebinje i istočnohercegovački kraj su u sastavu najmlađe Srpske države – REPUBLIKE SRPSKE.

